

N:o 25. Till Riksdagens kansli den 25 februari 1898, kl. 1/2 e. m.
Ank. till Riksdagens kansli den 25 februari 1898, kl. 1/2 e. m.
et, på fridsdagen 26 februari 1898, vid 10.30, i Riksdagsalen, Stockholm.
Hiflätande i anledning af väckt motion om skyldighet förfataten

No 25.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om skyldighet för staten
att i visst fall erlägga kommunalutskylder för utarren-
derad kronojord.*

Ändring af ifrågavarande stadgande föreslås nu af herr *Johan Boström*, uti en inom Första Kammaren väckt, till lagutskottets behandling hävvisad motion, n:o 8, deri yrkas införande af lagbestämmelse derom att, då arrendator af kronojord och hans borgesmän sakna tillgång till gällande af i laga ordning påfördta kommunalskatter, staten skall vara skyldig att för hemmanet eller lägenheten betala.

Till stöd för motionen anföres:

Då flera kommuner i vårt land för jernvägs-, kyrko- och skolhusbyggnader m. m. upptagit amorteringsslån på längre eller kortare tid, vore kommunalskatterna nu ofta vida större, än då endast vanliga ut-

gifter till fattiga och skola m. m. dyligt förekomme. Uti åtskilliga kommuner vore statens domänhemman de största, men såvidt motionären vore bekant saknades föreskrift, huru förfaras skulle, då arrendator och hans borgesmän saknade tillgång till gällande af hemmanet eller lägenheten påfördta kommunalutskylder. Det hade hänt och kunde antagligen fortfarande komma att inträffa, att arrendator och hans borgesmän icke hade medel till betalning af den kommunalskatt, som skulle af arrendatorn erläggas. Det vore emellertid icke rättvist, att öfriga hemman inom kommunen, hvilka kanske icke hade så högt taxeringsvärde som statens, skulle betunas med de utskylder, som bort erläggas för statens egendom. Staten syntes derför böra träda emellan.

Förslag om stadgande af skyldighet för jordegare och boställsinnehavare, som på arrende upplåtit jord eller boställe, att, der arrendatorn saknade tillgång till gällande af communalutskylderna för fastigheten, desamma betala hafva flera gånger varit för Riksdagen framlagda utan att emellertid — i anseende till skiljaktiga beslut inom kamrarne — hittills hafva föranledt till någon Riksdagens åtgärd.

Deremot har det, såvidt utskottet känner, aldrig förut blifvit ifrågasatt att, såsom motionären i sitt nu framlagda förslag åsyftar, stadga en dylik skyldighet endast för staten såsom jordegare. Hvilka åsigter man än må hysa om det berättigade uti att jordegaren eller boställsinnehavaren skall ansvara för arrendatorns skyldigheter beträffande den arrenderade jorden, torde man dock kunna enas derom, att det ej är lämpligt att pålägga endast staten såsom jordegare skyldighet härutinnan, utan lärer en och samma princip böra i anfördta hänseende vara gällande för alla jordegare. Något praktiskt behof att af staten såsom jordegare kräfva större ansvarighet för communalutskylderna än af enskilde jordegare kan ej heller anses föreligga, så mycket mindre som garantierna för communalutskyldernas ordentliga gällande äro i fråga om utarrenderad kronojord i regel bättre än beträffande jord under enskild eganderätt. För arrende af kronojord erfordras nemlig alltid säkerhet, hvilken, enligt de kontrakts- och förbindelseformulär, som af domänstyrelsen begagnas, omfattar äfven communalutskylderna; i fråga om arrende af enskild jord åter lärer ett sådant förhållande höra till undantagen.

På grund af hvad sålunda anförs får utskottet hemställa, att Herr Johan Boströms förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 25 februari 1898.
På lagutskottets vägnar:
CARL B. HASSELBÖT

CARL B. HASSELROT.

Herr Ohlsson har begärt få antecknad, att han icke deltagit i ärendets behandling **inom utskottet**. Detta är enligt sitt bestyrkande.